

Η ΛΥΓΕΡΗ

Συνίσταται τις σ. 340

Τῷ ὄντι ἡ λυγερὴ ὑπέφερε πάρα πολύ. Ἐκτὸς τοῦ κλονισμοῦ ὃν ἡσθάνθη ἐκ τῶν λόγων τῆς Κυρά Παγώνας καὶ τῶν φανερῶν πλέον διαθέσεων τῶν γονέων της, περὶ συνοικεσίου, ἡ χθὲς ἐνώπιον τῆς οἰκίας τοῦ Καινούριου διαδραματισθεῖσα σκηνή, πολὺ τὴν ἐλύπησε. Δύο κακὰ ἐπῆλθον διὰ τοῦ συμβάντος ἐκείνου εἰς τὴν παρθένον. Πρῶτον ὅτι κατεντροπιάσθη ἐνώπιον τοῦ πλήθους, φανερωθέντος πλέον τοῦ πρὸς τὸν Γεώργιον ἔρωτός της καὶ δεύτερον δυσηρέστησεν αὐτὸν ἀρνηθεῖσα νὰ λάθῃ τὸ προσφερόμενον τεμάχιον τῆς κουλούρας. Κ' ἐνῷ ἀποσυρθεῖσα τοῦ ἑζώστου ἀνελύετο εἰς δάκρυα καὶ λυγμούς, δὲν ἤδυνατο κανεὶς νὰ εἴπῃ ἀσφαλῶς ἀνέκλαιεν ἐκ θυμοῦ, διότι ἐδόθη τὸ ὄνομά της ἔρμαιον τῆς κακολογίας τῶν χωρικῶν, ἡ ἐξ ἐλέγχου καθέσατῆς, διότι δὲν ἔλαθε τοῦ νέου τὸ δῶρον. 'Αλλ' ἐκ τῆς συχνοτέρχς προσηλώσεως τοῦ νοῦ τῆς λυγερῆς εἰς ἐν καὶ μόνον στρειδὸν τῆς σκηνῆς ἐκείνης, εἰς τὴν πικραμένην ὄψιν καὶ τὸ ὄργιλον ὕφος, τὸ ὅποιον ἔλαθεν αἴφνης ὁ Βρανᾶς, μόλις εἰδε τὴν ἐντελὴν ἀρνησίν της, ἔκφυνε καθέναν νὰ πιστεύσῃ ὅτι μᾶλλον διὰ τὸ δεύτερον ἐστενοχωρεῖτο. Ναί, ἐκάκιζεν ἥδη ἐστὴν ἡ Ἀνθή, διότι ἐδείχθη τόσον ὑπερήφανος καὶ ἀσυγκίνητος εἰς τὸν ἔρωτά της. Τί ἡθέλησε τάχα νὰ κάμῃ μὲ αὐτό; Νὰ φράξῃ τὰ κακὰ στόματα; 'Αρκεῖ εἰς αὐτὰ ὅτι εἰδὸν κάτι τι δὲν είχον ἀνάγκην νὰ ἰδοῦν περισσότερα. Αἱ κακαὶ γλώσσαι ἔχουν τὴν καλοσύνην νὰ συμπληρώνουν μόναι τῶν τὰ κενά. "Αν εὐηρέστει τούλαχιστον τὸν Γεώργιον ἢν ἐδέχετο τὴν προσφοράν του, θὰ εἴχε καν αὐτόν, δὲν θὰ τὸν ἡνάγκαζε νὰ φύγῃ εὐθὺς μακράν, μακρότερον δύον τὸ δυνατόν, καταπληγώνων διὰ τῶν πτερυϊστήρων τὸν ἵππον του, μὴ θέλων ν' ἀκούσῃ οὐδὲ τοὺς συντρόφους του.

"Ἐπρεπε νὰ τὸ πάρω κι' ἀς χανόταν δικόμος: ἐλεγεν ἀποφασιστικῶς.

'Αλλ' εὐθὺς ἤρχετο δριμὺς ἔλεγγος τῆς ἀποφασεώς της αὐτῆς τὸ παρθενικὸν κοκκινάδι ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ σχεδὸν τὴν ἀπέπνευτη. Τί νὰ κάμῃ; Νὰ τὸ δεχθῇ εἰεῖ, πρὸ τοσούτου κόσμου, νὰ προδώσῃ μόνη τὴν αἰσχύνην της, νὰ λημονήσῃ τοὺς γονεῖς της, τὸ ὄνομά της! "Οχι ποτέ! ἀς ἔχανετο καλλίτερα ἡ ἀγάπη της...

'Αλλὰ καὶ πάλιν δὲν τὸ εὔρισκε καλὸν τοῦτο ἡ λυγερή. Πῶς νὰ χάσῃ τὴν ἀγάπην της διὰ τὴν ὅποιαν ἐπαθε τόσα πολλά; Πῶς ν' ἀφήσῃ νὰ τῆς φύγῃ δυσηρεστημένος ὁ Γεώργιος διὰ τὸν ὅποιον καθ' ἡμέραν τόσας ἐπιπλήξεις ἐλάμβανε παρὰ τῶν οἰκείων της; Πῶς νὰ τὸν ὑποφέρῃ ζένον καὶ ἀδιάφορον, ἀφοῦ συνειθῆσε νὰ τὸν θεωρῇ ἀφωτιωμένον πλέον σύντροφον; "Ω, σχι!

Θὰ κάμη τὰ ἀδύνατα δυνατὰ νὰ τὸν συναντήσῃ, νὰ τῷ εἴπῃ τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὅποιαν δὲν ἔλαθε τὴν προσφοράν του «μὴ μοῦ χολιάς, Γιωργάκη μου, γι' αὐτό... δὲν μὲθες νὰ είμαι φρονιμη;» καὶ νὰ τῷ εἴπῃ τὴν νέαν μεγάλην συμφοράν ἡ ὅποια τοὺς ἡπείλει. Οὕτω ἡ λυγερὴ σκεπτομένη ἐφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν της.

— 'Αμ'έλα, περπέσα· συμμαζέψου πιά! εἰπεν ἡ Κυρά Παναγιώτανα μόλις εἰδε τὴν θυγατέρα της, μετὰ μαλακῆς, δύθεν ἐπιπληττούσης φωνῆς.

— Δὲν ἤμουν πουθενά· 'σ τὴν Βαστιλικὴ ἡμουν, εἰπε δειλῶς ἡ Ἀνθή, φοβουμένη μήπως ἐμαθέ τι ἡ μήτηρ της.

— 'Εσύ γυρίζεις κ' ἡ μοῖρά σου δουλεύει, καλότυχη; "Ελα, πιάσε μου γιατί θάχωμε τὸ γαμπρὸ ἀπόψε.

— Ποιὸ γαμπρό;

— "Ελα δά, καλομοιρά· καὶ τὸν ξέρεις καὶ τὸν ζέρω· σώπα! ...

Η Ἀνθή ἀνετριχίασεν ὅλη. Δὲν ἤξευρε διατί, δὲν ἐφαντάζετο πῶς ἡ λυγερή, ἀλλὰ πάντοτε ὄσακις ἐπρόκειτο περὶ σπουδαίου τινός γεγονότος τοῦ βίου της, τὸν πρῶτον ὃν ἔβανεν εὐθὺς κατὰ νοῦν ἦτο ὁ Νικολὸς Πικόπουλος. 'Απὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀγίου Ιωάννου, δὲ μετὰ τὴν ἑξαγωγὴν τῶν βίζικαρίων ἔξήρχετο μὲ πλήρες ἀμιλήτου νερσῦ τὸ στόμα εἰς τὰς ὁδούς ἵν' ἀκούσῃ τὸ ὄνομακ όκείνου τὸν ὅποιον ἔμελλε νὰ κάμῃ σύζυγον, μέχρι τῆς μεταμεσημέρινῆς ὥρας τοῦ Τριημέρου, δὲτε ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ἀλμυροκουλούρας ἔβλεπεν ἐνύπνια, ὁ Νικολὸς ἐπρωτοστάτει κ' ἐν τῷ ὑπνῷ κ' ἐν τῇ ἐγρηγόρσει τῆς παρθένου. Ο Γεώργιος Βρανᾶς δὲν ἐνεφανίζετο οὕτω πρὸ αὐτῆς, σχι. "Ἐπερεπε ν' ἀγωνισθῇ ἡ ιδία, νὰ τὸν κραζῃ σχεδὸν διὰ τοῦ νοῦ καὶ τότε νὰ προσέλθῃ. 'Ενῷ ὁ Νικολὸς ἤρχετο εὐθὺς καὶ αὐτόκλητος. Η λυγερὴ ἐλυπεῖτο, κατεστενογωρεῖτο διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἀπέπεμπε πεισμόνως τῆς μηνής της, τὸν παρείσακτον τοῦτον ἐπισκέπτην ὅπως ἀποδιώκει τις σκῦλον ἐκ τῆς οἰκίας του. 'Αλλὰ καὶ αὐτὸς πεισμόνως ἐπανήρχετο. Οὕτω καὶ τόρα εἰς τοὺς πρώτους λόγους τῆς μητρός της ὁ Νικολὸς ἐφάνη ἐν ὅλῃ του τῇ ἀπεγχθεὶ παραστάσει εἰς τὸν νοῦν τῆς λυγερῆς.

— Σάν τὸ διάταχο φανερώνεται μπροστά μου! ἐσκέφθη.

Καὶ εἶγε τὴν ἔκφρασιν ἀδίκως ταλαντουένης ὑπάρξεις ἐνῷ ἐσυλλογίζετο γι' τοῦτο. "Οχι, δὲν τὸν ἔθελε τὸν Νικολόν. Εκείνοις οἱ μικροὶ καὶ πονηροὶ ὄφικλημοὶ του, οἱ προσηλούμενοι ἀπληστοὶ καὶ ὄρπακτικοὶ παντοῦ ὅπου ἡτένιζον, ἔκεινη ἡ βάνκυστος συμπεριφορά του, ἡ σπουδή του εἰς ὅποιον δύποτε μέρος καὶ ὃν ἦτο, καὶ

εις τὴν ἐκκλησίαν ἀκόμη, νὰ διμιλῇ περὶ χρημάτων καὶ συμφέροντος, ἡ ἀπάθειά του ἡ μαρμαρώδης εἰς ὅ, τι καθὸν καὶ ὥραιον, δὲν ἦσαν ικανὰ προσόντα διὰ νὰ κινήσουν εἰς συμπάθειαν τὴν νεαράν ψυχὴν τῆς παρθένου.

— Γρήγορα, γρήγορα! τὸ φαγὶ 'ς τὸ τραπέζι! ἡκούσθη αἴρηνς, καὶ ἐνεφανίσθη εἰς τὴν θύραν ὁ Κύρος Παναγιώτης.

“Οπισθεν δ' αὐτοῦ ἐνεφανίσθη ὁ ὄγκος τοῦ σώματος τοῦ Νικολοῦ Πικοπούλου. Οἱ συνέταιροι ἐφαίνοντο εὑθυμοὶ πολὺ, ὡς νὰ ἐτελειώσαν καρμιανού εὐχάριστον ἀπόφθεσιν. Τοῦτο ἐμάντευσεν ἐκ πρώτης ὅψεως ἡ Κύρα Παναγιώταινα καὶ πλήρης χαρᾶς ἦλθε κ' ἐφίλησε τὸν Νικολόν. Ἡτο τοῦτο ὅμολογία φανερά, ἀπόδειξις τοῦ τρυφεροῦ συνδέσμου, ὅστις ἦνον ἥδη καὶ τὰς τέσσαρας ἔκεινας ὑπάρχεις εἰς ἐνν ὅτι ὁ Νικολὸς Πικοπούλος, ὁ παμπόνυρος Διβριώτης, ἀπετέλει πλέον ἀδιάσπαστον μέλος τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀφέντη του. Τὰ φιλήματα δὲν δίδονται δωρεάν εἰς τὰ χωρία. Καθὲν ἔχει τὴν σοβαρὰν ἔννοιάν του, τὴν ἀληθινὴν ἔννοιάν του, ὡς πιστὴ ἔφρασις τῶν αἰσθημάτων τῆς καρδίας. Ἡ Ἀνθὴ ἐγνώριζε τοῦτο, ἀπελπισία τὴν κατέλαβεν εὐθὺς κ' αἱ ἥτο ἐτοιμὴν ὑποσυρθῆ εἰς τὸ μαγειρεῖον διὰ νὰ κλαύσῃ. Ἀλλὰ πρὶν προφθάσῃ νὰ κάμη βῆμα δύο χεῖρες τὴν ἐνηγκαλίσθησαν καὶ φίλημα ἀπετέθη ἐπὶ τοῦ παρθενικοῦ μετώπου της.

— Νύφη ποῦ θὰ σου γένη, ἔ!...

‘Ο γέρων ἔμπορος κρατῶν εἰς τὰς χειρας τὴν θυγατέρα του ἐπεδείκνυεν αὐτὴν πρὸς τὸν Νικολὸν μετά τινος ὑπερηφανείας κ' ἐγώισμοῦ, ὅπως ἔπραττεν ὅτε ἐδείκνυε τὸ ἐμπόρευμά του εἰς κανένα ἀγοραστήν. Ο παλαιὸς ὑπηρέτης ἴστατο χάσκων, μὲ τοὺς μικροὺς ὄφθαλμούς προσηλωμένους μετ' ὄρέζεως ἐπὶ τῆς παρθένου ὡς ἐπὶ θηράματος. Δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμη, πῶς νὰ φερθῇ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τῆς νέας θέσεώς του, ὡς γαμβρὸς κεκηρυγμένος τοῦ ἀφέντη του. Εσκέπτετο ἢν δὲν ἥρμοζε νὰ ὑπάγη καὶ αὐτὸς ν' ἀποθέσῃ φίλημα ἐπὶ τῆς μελλούσης γυναικός του. Βέβαιος ἔπειπε πῶς τὴν φιλεῖ τάχα δ' ἀφέντη του. Αὐτὸς ἥτο δὲ γαμβρὸς καὶ αὐτὴ ἥτο ἡ γυναικά του!... Καὶ ἀποφροσίσκεις ἰδάδισε πρὸς τὴν παρθένον μὲ τὴν φρεικίασιν ἔκεινην τῆς προσδοκίας τοῦ φιλήματος, μὲ τὴν ταραχὴν τῶν πρωτοπείρων ἔραστῶν. Πλὴν τὸ φίλημα ἔμεινεν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Νικολοῦ. Ἡ κόρη ἐλευθερωθεῖσα τῶν πατρικῶν χειρῶν, ἔρριψεν ὄργιλον βλέμμα εἰς τὸν ἀτυχῆ νυμφίον κ' ἔρυγε μακράν.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἡ κεντητὴ ἀνδρομίδα ἡπλοῦτο ἀμελῶς ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ παραθύρου τῆς οἰκίας Στριμμένου. Καὶ ἥδυνατο μὲν νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον ἐτέθη ὑπὸ τῆς Ἀνθῆς καὶ πᾶν ἄλλο, μία σινδόνη λό-

γου χάρι μ' ἔνα κόμβον εἰς τὸ μέσον, ἐνχρωματιστὸν μαντήλι δεδεμένον ἐπὶ τοῦ θριγκοῦ, ἀλλ' οἱ διαβάται κ' αἱ γειτόνισσαι ἐτίθεντο εἰς πειρασμὸν διὰ τοῦτο καὶ θὰ ἐβασανίζοντο μέχρις οὐ ἀνακαλύψουν τὴν αἰτίαν. “Ενας κόμβος τόσος δὲ εἰς τὸ σινδόνι! ἂ, κατὶ τρέχει ἀφεύκτως... Διὰ τὴν ἀνδρομίδα ὅμως ἐγνώριζον ὅλοι ὅτι ἦτο τὸ ἀγαπητὸν κατόρθωμα τῆς παρθένου ὅτι ἐπὶ ἔξαμνον ειργασθη ἐπὶ αὐτῆς χωρὶς νὰ σηκώσῃ κεφάλη, μετὰ φιλοπονίας καὶ ζήλου, κ' ἐκέντησε διὰ πολυχρώμων νημάτων πτηνὰ καὶ ἵχθυς ἐπὶ κατακοκκίνου οὐρανοῦ, μετὰ λεπτοτέχνου ἀρρότητος, ώστε νὰ είνει αὔτη τὸ καλλίτερον τῶν προικών της. Δὲν θὰ είχον λοιπὸν ἄλλο τι νὰ τὴν κατηγορήσουν εἰμὴ ὅτι είνει ἐπιδεικτική.

— Καθὲ τρεῖς καὶ λίγο, μᾶς τὴν κρεμᾷ τάχα νὰ ιδούμε τὴν προκοπή της!..

‘Αλλ' ἀπ' αὐτὰ ἀς λέγουν δσα θέλουν. Τὴν ἀλήθειαν νὰ μὴ λέγουν ἐνδέφερε τὴν λυγερήν. Νὰ μὴν ἤξευρουν δηλαδὴ ὅτι ἡ ἀνδρομίδα ἔκεινη, τῆς ὅποιας τὸ πολυχρωμόν ζωηρὸν μαλλίον ἐσπινθηρούσσει μέχρις ἀποτυφλώσεως ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἐμαρτύρει εἰς τὸν Γεώργιον Βρανᾶν τὴν ἀγωνίαν της, τὴν σπουδὴν της ἵνα ἴδη αὐτὸν καὶ τῷ διμιήσῃ.

Δὲν είχεν ἐκδοθῆ ἀκόμη «Νέα ἀνθοδέσμη» κ' αἱ λυγεραὶ τῶν χωρίων ἥγνόουν τὴν γλῶσσαν τῶν ἀνθέων. Δὲν μετεχειρίζοντο τὸ σκόροδον διὰ νὰ εἴπουν εἰς τὸν ἔραστήν των: “Ἐχεις ὄφθαλμοὺς βασκαρίας· οὔτε τὸν μενεέν: Αἰσχύνομαι γάρ σοι φαρερώσω τὸν ἔρωτά μου· οὔτε τὸ κρόμυον: “Οταρ σὲ ἐρθυμοῦμαι ἀράστεράζω, ἄ!.. οὔτε τὸν στάχυν ἵνα ὡς ἔμπορος τῶν αἰσθημάτων ἀποτείνουν πρῶτον εἰς αὐτὸν τὴν ἔρωτησιν: Είσαι πλούσιος; Αἱ συνεννοήσεις αὐτῶν, σπάνιαι ἄλλως τε, διότι ἡ αὐστηρὰ ἥθική ἔθεωρει ὡς κατασκύνην τὸν ἔρωτα, διεξήγοντο εἰς τὰς κοινὰς συναθροίσεις διὰ τῶν βλεμμάτων, ικανῶν παρὰ πᾶν ἄλλο μέσον νὰ ἐκφράσουν τὰ ἀγνὰ αἰσθήματα τῆς ψυχῆς, τὰ ὅποια ἔτρεφον. Ἐκτὸς αὐτῶν ὅμως ἄν ὑπῆρχε ἀμεσος ἀνάγκη συνεννοήσεως, ἀν ἀπειλουμένη καταστροφὴ ἔρωτος πολυετοῦς ἥναγκαζε τὰς παρθένους νὰ ἔξελθουν τῆς αὐστηρας ἐπιφυλακτικότητος, δὲν ἔλειπον καὶ αἱ μαντατοφόροι, αἱ γραῖαι αἱ παμπόνυροι ἡ τὰ μικρὰ παιδία, ἀτινα πολλάκις διὰ φελλοίσματων μετέφερον τὰ διάπυρα αἰσθήματά των εἰς τοὺς λεβέντας. Εννοεῖται δὲ ὅτι καὶ τὸ βεργολύγισμα, ὁ ἀκκισμός, ὁ ἥμικλειστος ὄφθαλμός εἰς τὸν δρόμον, εἴτε ἡ τοιαύτη ἡ τοιαύτη διάταξις τῆς οἰκίας, ἦσαν ἀρκετά μέσα συνεννοήσεως διὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους.

‘Η κεντητὴ ἀνδρομίδα τῆς Ἀνθῆς ἀπὸ ἀρχετοῦ κατεροῦ ἔχρησίμευεν ὡς εὐγλωττος διερμηνεὺς εἰς τὸν Γεώργιον Βρανᾶν. Αἱ θλίψεις εἴτε αἱ χαραὶ τῆς λυγερῆς, οἱ φόβοι εἴτε αἱ ἐπείγουσαι

ἀποφάσεις της, ἐσημειοῦντο εἰς τὰς πτυχὰς αὐτῆς κ' ἔφθανον μέχρι τοῦ νεκνίου, δότις τὴν ἡμέραν δι' ἑνὸς βλέμματος, εἴτε τὴν νύκτα δι' ἑνὸς διστίχου, ἀφελῶς δῆθεν εἰς τραχοῦδι ψαλλομένου, καὶ κάποτε ναὶ, ὑπὸ τὸν ζόφον τῆς νυκτός, ὑπὸ τὴν βιρεῖαν τῆς αλιμακος σκιάν, ἐν ἀγγελικῇ ἐκστάσει καὶ ἀθώῳ ἐνθουσιασμῷ τὰ ἐδιόρθωνεν ὅλα . . . . Πλὴν αὐτὸ πῶς νὰ διορύθωθῇ αὐτό, πῶς νὰ ἀποσοβηθῇ ὁ κινδύνος ὁ μέγας, δότις ἥπειλεν ὥδη τοὺς δύο ἔραστας; Ή 'Ανθὴ καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἦτο εἰς ἀδιάκοπον ταραχήν. Οιανδήποτε ἐργασίαν καὶ ἀνάνελάμβανε ἡτο ἀνίκανος νὰ τὴν φέρῃ εἰς πέρκα. Δύο τρεῖς βελονιές εἰς τὸ κέντημα της, δύο τρεῖς σαρωματιές εἰς τὴν οικίαν καὶ πάλιν ἔτρεχεν εἰς τὸ παράθυρον κ' ἐπεσκόπει μή που φανῇ ὁ ἀγκυπημένος της. Καὶ πάλιν ἡ ἀνησυχία καὶ πάλιν ὁ δισταγμὸς κατεβασάνιζε τὴν ψυχὴν τῆς λυγερῆς. Θά περάσῃ — δὲν θὰ περάσῃ. Ναί, δὲν θὰ περάσῃ νὰ τὴν ἰδῃ σῆμερον ὁ Γεώργιος ἐκ πείσματος, διότι χθὲς δὲν ἐδέχθη τὴν προσφοράν του. "Ω, τὸν εἰδὲν αὐτὴν πῶς ὥργισθη! ἐφαντάζετο ὅποιαν φοβερὰν ἔκφρασιν προσέλαθεν ἡ ὄψις του· καὶ ὅποιαν ὀδύνην τὸ βλέμμα του ἐνῷ ἀπήρχετο. Σπανίως εἰδὲν αὐτὸν κατὰ τὸ πολυχρόνιον διαστῆμα τοῦ ἕρωτός των ὥργισμένον, ἂλλ' οσακις τὸν εἰδὲν, ἐνθυμεῖτο μετὰ δίγους ὅτι ἔχει πολλὰ δάκρυα, πάρα πολλὰ δάκρυα μετανοίας ἢ ἀτυχῆς λυγερή. "Ογι δὲν θὰ περάσῃ!..

Πλὴν ἐπέρασε ναί. Περὶ τὸ ἀπομεσήμερον διδρανᾶς ἐπέρασε κατώ τῆς οικίας βραδέως βαίνων, κατηφῆς, μὲν κεφαλὴν κύπτουσαν ὡς νὰ ἐμέτρει τὰς διαστάσεις τῶν ὑποδηματῶν του. Ή λυγερὴ περιγκρής ὥρμησεν εἰς τὸ παράθυρον, ἐκρεμάσθη σχεδὸν ὅλη ἔξω κ' ἐφώναζεν, ἀποτενομένη δῆθεν εἰς τὴν ἀπούσαν παιδίσκην:

— Μωρὴ Γκόλφω!... καμέ, μωρή, γλάγορα κ' ἔχουμε νὰ πάμε 'ς τὸ πηγάδι!...

Ο Βρανᾶς δὲν ἐκινήθη, δὲν ὑψώσει τοὺς ὄφθαλμούς νὰ ἀτενίσῃ τὸ ἀγγελικὸν πρόσωπον ὅπερ μετὰ φόδου καὶ ἀφοσιώσεως τὸν προέβλεπεν, δὲν ἔκχει κανὲν κίνημα παραδοχῆς ἢ ἀποποιήσεως εἰς τοὺς λόγους τῆς λυγερῆς ἂλλὰ παρῆλθε, ἔξακολουθῶν νὰ μετρῇ τὰς διαστάσεις τῶν ὑποδηματῶν του.... "Ω, ἦτο φοβερὴ ὥργισμένος!...

Καὶ ἥδη εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ Βρανᾶ εἰκόναν ὀφείλετο κατὰ μέγχ μέρος νὰ κατήφει καὶ νὰ ταραχῇ τῆς λυγερῆς. Ήχετο ὅταν φύσητο εἰς τὸ Καλὸ πηγάδι νὰ εὕρῃ ὀλίγκς γυναικίας, νὰ μείνῃ τελευταία καὶ μόνη ἑκεὶ διὰ νὰ μὴν ἐνοχληθῇ, εἰς τὴν μετὰ τοῦ Γεωργίου συναντήσιν της. Ἄφοῦ δύως εἰδὲ τόσον πλήθος συνηγμένον ἀκόμη, κατελήφθη ὑπὸ ἀθυμίας. "Ολα στραβάζοιπὸν πηγκίουν!.. Επλησίασεν ἀργά εἰς τὸ

πηγάδι, ἀπέθηκεν εἰς μίαν ἄκραν τὰς ὑδρίας καὶ ἀδιάφορον εἰς τὸν θάρυβον καὶ τὰς φωνὰς τῶν ὑδρευομένων, ἀνέψευε τὸ βλέμμα πλανῶσα ρεμβῶδες ἐν τῇ σκιασγείᾳ τῆς ἀμπελοφύτου πεδιάδος. Όποια μελαγχολίκη εἰς τὴν φύσιν πέριξ. "Τι πέθετε κανεὶς ὅτι ἦτο πιστὴ εἰκὼν τῶν θηλεορῶν συναισθημάτων τῆς παρθένου. Κάτω, πρὸς τὴν θάλασσαν, ὑπωχρος οὐρανὸς μὲ ἀνταναγγείας κοκκινωπὸς ἐδῶ κ' ἐκεὶ ὡς τζανφές· ἐπάνω πρὸς τὰ βουνά τῆς ἀνατολῆς οὐρανὸς βαθυγάλανος μὲ ὀλίγους ἀστέρας καὶ πρὸς τὴν δύσιν μίγμα λευκοπρασίνου καὶ ἀργυροῦ αἰθέρος φωτεινοῦ στίλβοντος, μέσω τοῦ ἐποίου ἐλούετο μέγας λαμποκόπων ἀποσπερίτης. Ή γαλήνη αὐτὴ τοῦ αἰθέρος ἐκούραζε τὴν λυγερήν· καὶ σκιαὶ τῶν πτηνῶν ἵπταμένων εἰς τὰς φωλεάς των ἐσημειοῦντο μαῦροι, ὡς πένθιμοι στοχασμοὶ εἰς τὸ βλέμμα της. Αἱ ἀγριάμπελοι κατερχόμεναι εἰς ξανθάς περιπλοκάδας ἀπὸ τῶν ἀγριελαῖῶν πρὸς τὰς βάσους· καὶ βάτοι αὐταὶ καὶ διανθεῖς καὶ μεγάλαι, αἵτινες περιέφρασσον δίκην χλοερᾶς φωλεᾶς τὸ Καλὸ πηγάδι, τὰ ἐπὶ τοῦ αὔλακος νανοφυῆ χόρτα· τὰ κάρδχαμα καὶ οἱ ἐρυθροὶ κῶνοι τοῦ ἀραβοσίτου πλέοντες εἰς τὰ θολὰ νερά· τὸ χόρτον τὸ σκαραγδοῦν κατὰ δισκάρια περὶ τὸν ἀλῶνα καὶ τὰ βελούδινα φύλλα τῆς κυκλαμίταις, μόλις προέχοντα εἰς τὰς σχισμάδας τῶν πετρῶν ναὶ, ὅλα δὲν ἔκλαιον εἰμη τὴν θηλεορὰν τύχην τοῦ ἕρωτός της, αὐτὴν τὴν μοιράν της.... Ή κακύμενη ἡ λυγερὴ ἀδικα ποῦ θὰ χαθῇ!.. Καὶ εἰς τὴν ἰδέαν αὐτὴν τῆς συμπαθείας τῶν ἀψύχων καὶ εὐτελῶν πραγμάτων πρὸς αὐτὴν ἡ 'Ανθὴ ἔτι περισσότερον συνεκινεῖτο, ἡσθάνετο τὴν καρδιὰν τῆς συντριβούμενην, εἰχε διαθεσιν νὰ κλαύσῃ!

— "Ελα· γιώμισε τόρα νὰ πάμε καὶ θὰ μᾶς μαλώσῃ ἡ κυρά!..

Η 'Ανθὴ συνηλθεν. "Ητο μόνη, μετὰ τῆς παιδίσκης, ἥτις τὴν ἑιδαζει νὰ ὑδρευθσι καὶ νὰ ἀπέλθουν. Ή λυγερὴ ἐσπευσεν, ἀνέβη ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ πηγαδίου καὶ μετὰ ταχύτητος ἀνέλκουσα καὶ καθέλκουσα τὸν σίκλον ἐγέμισε τὰς ὑδρίας. "Ηρχισεν ἥδη ν ἀδημονῇ διότι ὁ Γεώργιος δὲν ἐφαίνετο. Εσυλλογίζετο μετὰ φόβου μήπως ὁ Βρανᾶς κρατήσῃ τὴν ὄργήν του καὶ δὲν ἔλθῃ νὰ τὴν συναντήσῃ. Τόρα ὅτε εἰχον ὅλην τὴν ἀνάγκην τῆς συμπνοίας καὶ ἀγκαπτῶν διὰ νὰ σκεφθοῦν ἐκ συμφώνου καὶ ἀπομακρύνουν τὴν συμφοράν, τόρα εὑρέθη καὶ αὐτὸς νὰ είνει χολιασμένος. "Αχ, καλὰ τὴν λέγουν τὴν ἀγάπην ψυχοθράτρων!..

Η λυγερὴ παρέβαλλε μετὰ θηλιψεως τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς της τὴν ὅποιαν εἰχε πρὶν ἀγκαπήσῃ μὲ τὸ καθημερινὸν ἥδη βέσανον. Τι καλὰ ἦτο τότε· ἀφελής, ἀπονήρευτος καὶ ἀγνὴ δίχως φόδους, σῆχως σκέψεις, χωρὶς ὄνειρα τὴν νύκτα, χωρὶς μεριμνας τὴν ἡμέραν! Ή ἀγάπη της ἴ-

πλούτο τότε κ' ἐμερίζετο εἰς τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς συγγενεῖς της, εἰς τὰ ἔνθη καὶ τὰς φίλας της, εἰς τοὺς χορούς, καὶ τὰ τραγούδια· τόρα δὲ αὐτὰ τὰ ἐλησμόνησεν, ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἀπέσυρε τὴν ἀγάπην της καὶ τὴν συνεκέντρωσεν ὅλην εἰς ἓν καὶ μόνον ἄνθρωπον. Τότε ἡ ἀγάπη της ἦτο ἐλαφρὰ καὶ εὐθυμος ὡς δρόσος μαργαριτώδης εἰς ὅλα τὰ φύλα τῆς τρικυνταφυλλιαῖς, ἐνῷ τόρα ἐπεκάθητο βαρείᾳ καὶ ὥγκῳδης ἐπὶ

τῆς καρδίας της ὡς μολύβι καὶ τὴν κατέθλιθε, καὶ τὴν ἐλυποψύχει... Καὶ μήπως τούλαχιστον εἴχε τὴν βεβαιότητα ὅτι θά ἐκέρδιζεν ἐπὶ τέλους την ἀγάπην της. "Ολα τὰ περὶ αὐτὴν ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν ἐφαίνοντο ὅτι συνεμάχησαν ἐναντίον τοῦ πόθου της αὐτοῦ. Καὶ ὁ Βρανᾶς αὐτὸς ἀκόμη συνεμάχει ἐναντίον της. Ἰδού ὅτι δὲν ἔρχετο παρὰ τὴν ἄφινε μόνην ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸν κίνδυνον..."

"Επειτα συνέχεια

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ.

ΟΥΡΑΝΙΑ

ὑπὸ Καμίλλου Φλαμμαριόν

Συνέχεια. τόμ. σελ. 359

Οὔτως οἱ ἀστέρες, οἱ ἥλιοι, οἱ πλανῆται, οἱ κόσμοι, οἱ κομῆται, οἱ διάκτοντες οἱ οὐρανόλιθοι καὶ ἐν γένει πάντα τὸ ἀποτελοῦντα τὸ ἑπειρον σύμπαν σώματα στηρίζονται οὐχὶ ἐπὶ βάσεων στερεῶν, ὡς ἐφαίνετο ἀπαιτοῦσαν πρώτη παταριώδης ἀντίληψις τῶν ἡμετέρων προγόνων, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἀρράτω καὶ ἀνέτοι μυράμεωκ τῶν διεπουσῶν τὰς κινήσεις των. Τὰ δισεκατομμύρια αὐτὰ τῶν οὐρανίων σωμάτων ἔχουσι τὰς οἰκείας ἔκαστον κινήσεις ἐξ αἰτίας τῆς στασιμότητος καὶ στηρίζονται τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ διὰ μέσου τοῦ ἀποχωριζοντος αὐτὰ κενοῦ. Οὐ νοῦς ὅστις ηθελε δυνηθῆν' ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τῆς ἰδέας τοῦ χρόνου καὶ τοῦ δικτοτάχτος, θὰ ἔβλεπε τὴν Γῆν, τοὺς πλανήτας, τὸν Ἡλιον, τοὺς ἀστέρες καταπίπτοντας βροχηδὸν ἐκ τοῦ ἀτέρμονος οὐρανοῦ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν ὡς σταγόνας παραχθερούμενας ὑπὸ τοῦ στροβίλου τεραστίου θυέλλης καὶ προσελκυούμενους οὐχὶ ὑπὸ τίνος βάσεως, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἔλξεως ἔκαστης καὶ ὅλων. Ἐκάστη τῶν κοσμικῶν αὐτῶν, ἔκαστος αὐτῶν τῶν ἥλιων φέρεται μετὰ ταχύτητος τοιαύτης, ὥστε ἡ ταχύτης τῶν σφαιρῶν τῶν τηλεβόλων εἶναι ἀπέναντι τῆς σχετικῶς ἀκινησίας διατρέχει οὐχὶ ἔκαστόν, οὔτε πεντακόσια, οὔτε χιλιαμέτρα κατὰ δευτερόλεπτον, ἀλλὰ δέκα χιλιάδας, εἰκοσι χιλιάδας, πεντήκοντα χιλιάδας, ἔκατὸν χιλιάδας καὶ προσέτι διακοσίας ἡ τρικοσίας χιλιάδας μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον!

Πῶς δὲν συμβαίνουσι συγκρούσεις ἐν τῷ μέσῳ τοιούτων κινήσεων; "Ισως συμβαίνουσιν οἱ «πρόσκαιροι ἀστέρες» οἵτινες φαίνονται ἀναγεννώμενοι ἐκ τῆς τέφρας των αὐτόνυμοδηλοῦσιν." Αλλ' αἱ συγκρούσεις εἶναι ἀληθεῖς ὅτι δυσκολώτατα δύνανται νὰ συμβασιν διότι δὲ κενὸς χῶρος εἶναι ἀπέραντος σχετικῶς πρὸς τὸ μέγεθος τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ διότι αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ κινήσις ὑφ' ἡς ἔκαστον σῶμα ψωγογεῖται τὸ ἐμποδίζει νὰ ὑποστῇ παθητικῶς τὴν ἔλξιν ἐτέρου σώματος καὶ νὰ πέσῃ ἐπ' αὐτοῦ. Τηρεῖ τὴν

ἰδίαν κίνησιν ἥτις δὲν δύναται νὰ καταστραφῇ καὶ περιφέρεται πέριξ τῆς ἐλκούσης αὐτὸς ἐστίας ὡς χρυσαλίς προσελκυούμενη ὑπὸ τῆς φλογὸς, ἀλλὰ μὴ καιομένη." Αλλως δὲ τὰ κινήματα ταῦτα δὲν είναι ἀπολύτως ταχέα.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι πάντα τὰ σώματα τρέχουσιν. Ἱπτανται, πίπτονται, κυλίονται διὰ τοῦ κενοῦ ἀλλ' εἰς τοιαύτας ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις, ὥστε τὰ πάντα φαίνονται ἡσυχάζοντα. "Αν θελήσωμεν νὰ τοποθετήσωμεν ἐν χώρῳ ἔχοντι τὰς διαστάσεις τῆς πόλεως τῶν Παρισίων τοὺς ἀστέρας ὃν ἡ ἀπόστασις κατεμετρήθη μέχρι σῆμερον, δὲ γεγύτατα κείμενος ἀστὴρ θὰ ἐτοποθετεῖτο εἰς ἀπόστασιν δύο χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ Ἡλίου, ἀφ' οὗ ἡ Γῆ θ' ἀπεῖχε μόλις ἐν ὑφεκατόμετρον, δὲ Ζεὺς πέντε ύφεκκτόμετρα καὶ δὲ Ποσειδῶν τριάκοντα. Ο διος ἀστὴρ τοῦ Κύκνου θ' ἀπεῖχε 4 χιλιομέτρα, δὲ Σείριος 10 χιλιόμετρα, δὲ πολικὸς ἀστὴρ 27 χιλιόμετρα καὶ οὕτω καθεξῆς, ἡ δὲ ἀπειροπληθῆς πλειονότης τῶν ἀστέρων θὰ εύρισκετο πέραν τοῦ νομοῦ τοῦ Σηκουανα. Εἳναι ζωγογόνησωμεν ὅλα ταῦτα τὰ σώματα διὰ τῶν σχετικῶν εἰς ἔκαστον κινήσεων, ἡ Γῆ θὰ ἐδαπάνα ἐν ἔτος ὅπως διαλύσῃ τὴν τροχιάν της, τὴν ἔχουσαν ἀκτίνας ἐνὸς ύφεκατομέτρου, δὲ Ζεὺς θὰ ἐχρειαζετο δώδεκα ἔτη ὅπως διατρέξῃ τὴν ἴδιαν του ἐκ πέντε ύφεκατομέτρων καὶ δὲ Ποσειδῶν ἔκατὸν ἔξηκοντα πέντε ἔτη. Αἱ ἴδιαι κινήσεις τοῦ Ἡλίου καὶ τῶν ἀστέρων θὰ είγον τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν. Δηλαδὴ τὰ πάντα, ἔστω καὶ διὰ τοῦ μικροσκοπίου παρατητούμενα, θὰ ἐφαινοῦνται ἡσυχάζοντα. Η Ούρανια βασιλεύει ἡρεμός καὶ γαληνιαία εἰς τὸ ἀπέραντον σύμπαν.

"Ο ὄργανισμὸς τοῦ ἀστρώου σύμπαντος εἶναι ἡ ἀπεικόνισις τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν σωμάτων, ἀτινα καλούμενη ὄλικα. Πᾶν ὄργανικὸν ἡ ἀνόργανον σῶμα, ἄνθρωπος, ζῷον, φυτόν, λίθος, σίδηρος, δρείγαλκος σύγκειται ἐκ μορίων διακριῶν κινουμένων καὶ μὴ ἐφαπτομένων. Ἐκαστον τῶν ἀτόμων αὐτῶν εἶναι ἀπειρως μικρὸν καὶ ἀόρατον οὐ μόνον εἰς τοὺς ὄφθαλμούς, οὐ μόνον εἰς τὸ μ-